

خودباوری و تحول صنعت نفت در سایه شکوه و عظمت انقلاب اسلامی

با پیروزی انقلاب اسلامی ایران در بهمن ۱۳۵۷ روحیه خودباوری در کالبد صنعت نفت کشور دمیده شده و تحولی شگرف در این صنعت عظیم پدید آمد. این در حالی بود که کشورهای غربی طی سال‌های سلطه خود بر صنعت نفت این ذهنیت را القا کرده بودند که بدون حضور آنها امکان اداره این صنعت وجود ندارد. اما هم‌اکنون پس از گذشت ۳۵ سال از انقلاب اسلامی، مردمی و شکوهمند ایران، شاهد دستاوردهای بی‌نظیر فراوانی هستیم که همگی در سایه بهره‌مندی از توان و ظرفیت داخلی و به‌مدد انقلاب اسلامی محقق شده است. گذشته از عملکرد درخور توجه صنعت نفت که در ادامه به بعضی از موارد آن اشاره خواهد شد، بزرگ‌ترین دستاورد این صنعت طی سال‌های پس از انقلاب را می‌توان عزت‌نفس و روحیه خودباوری متخصصان و کارکنان صنعت نفت عنوان کرد. در واقع پس از انقلاب اسلامی، این صنعت تکمیل‌کننده و تثبیت‌کننده نهضت ملی شدن صنعت نفت با هدف حاکمیت اراده و مدیریت ایرانی بر منابع نفت و گاز در جهت صیانت از منافع ملی کشور بوده است. چراکه اداره و مدیریت منابع نفت و گاز ایران مانند سایر کشورهای خاورمیانه برای سال‌ها در اختیار غربی‌ها بود و این کشورها طبیعتاً بر اساس منافع و مقاصد خود، برنامه‌هایی تحمیلی برای صنعت نفت کشورمان در نظر می‌گرفتند. با وقوع انقلاب اسلامی ایران، این روند یک‌جانبه و استعماری قطع شده و با هدف صیانت از منافع ملی، مدیریت منابع هیدروکربوری در اختیار متخصصان ایرانی قرار گرفت.

این‌گونه بود که رهبر کبیر انقلاب در اول دی‌ماه ۱۳۵۸، در اوج مبارزات حق‌طلبانه ملت و در روزهایی که کارشناسان و متخصصان خارجی کشور را ترک کرده بودند فرمان

تأسیس شرکت ملی حفاری را صادر کردند. پس از انقلاب اسلامی، صنعت نفت کشور دوران پرافتخاری را سپری کرده است. برخی از مهم‌ترین دستاوردهای فنی و اقتصادی این دوران را می‌توان به شرح زیر برشمرد:

■ افزایش تولید تجمعی نفت خام از ۲۸/۳ میلیارد بشکه طی سال‌های قبل از وقوع انقلاب (۱۳۵۷-۱۲۹۰) به ۴۰/۶ میلیارد بشکه از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی تا پایان شهریور ماه ۱۳۹۲

■ افزایش ذخیره قابل برداشت هیدروکربن مایع (نفت خام، مایعات و میعانات گازی) از ۵۸ میلیارد بشکه در سال ۱۳۵۷ به ۱۵۸/۷۵ میلیارد بشکه در سال ۱۳۹۲

■ افزایش ذخیره قابل برداشت گاز طبیعی از ۱۲/۸ تریلیون مترمکعب در سال ۱۳۵۷ به حدود ۳۳/۷ تریلیون مترمکعب در سال ۱۳۹۲

■ افزایش ظرفیت تولید روزانه گاز غنی از ۱۱۰ میلیون مترمکعب در سال ۱۳۵۷ به ۶۵۰ میلیون مترمکعب در سال ۱۳۹۲

■ افزایش ظرفیت پالایش روزانه نفت خام و میعانات گازی از ۱۰۸ هزار بشکه در سال ۱۳۵۷ به ۱۸۵۲ هزار بشکه در سال ۱۳۹۲

■ افزایش میانگین روزانه تولید میعانات گازی از ۳۱ هزار بشکه در سال ۱۳۵۸ به حدود ۴۱۰ هزار بشکه در سال ۱۳۹۲

■ افزایش میانگین روزانه تزریق گاز به میادین نفتی از ۲/۷ میلیون مترمکعب در سال ۱۳۵۵ به ۹۰ میلیون مترمکعب در سال ۱۳۹۲

■ افزایش مجموع تولید روزانه فرآورده‌های نفتی اصلی از ۱۰۰ میلیون لیتر در سال ۱۳۵۷ به ۲۶۴/۴ میلیون لیتر در سال ۱۳۹۲

■ افزایش ظرفیت روزانه پالایش و نم‌زدایی گاز طبیعی از ۳۶ میلیون مترمکعب در سال ۱۳۵۷ به ۵۴۷/۸ میلیون مترمکعب در سال ۱۳۹۲

■ افزایش تعداد شهرهای گازرسانی شده از ۵ شهر در سال ۱۳۵۷ به ۱۰۰۱ شهر در سال ۱۳۹۲

■ افزایش تعداد روستاهای گازرسانی شده از یک روستا در سال ۱۳۵۷ به ۱۵۰۱۰ روستا در سال ۱۳۹۲

■ افزایش ظرفیت مجتمع‌های پتروشیمی از ۳ میلیون تن در سال ۱۳۵۷ به ۶۰ میلیون تن در سال ۱۳۹۲

■ افزایش تولید محصولات پتروشیمی از ۱/۶ میلیون تن در سال ۱۳۵۷ به ۴۱ میلیون تن در سال ۱۳۹۱

بنابراین همان‌گونه که مشاهده می‌شود عملکرد صنعت نفت در دوران پس از انقلاب فرازهای افتخارآمیزی داشته که اداره این صنعت در دوران ۸ سال جنگ تحمیلی از جمله درخشان‌ترین مقاطع تاریخی صنعت نفت از ابتدا تاکنون بوده است.

البته روی سخن حاضر این نیست که وضعیت حال حاضر صنعت نفت دقیقاً و کاملاً مطلوب ملت ایران است. چراکه صنعت نفت کشور به پشتوانه برخورداری از ملتی بزرگ و تاریخ‌ساز، شایستگی فتح قله‌هایی فراتر از وضعیت موجود را دارد که ضروری است با برنامه‌ریزی اصولی و برداشتن گام‌های اساسی به این مهم دست یافت.

امید است با استعانت از پروردگار متعال و بهره‌گیری از روحیه خودباوری و عزم و اراده ملی حاصل از انقلاب شکوهمند بهمن ۱۳۵۷، در هر چه بارورتر کردن پتانسیل‌های صنعت نفت در راستای نیل به اقتصادی پویا و تولید ثروت در سال‌های آتی، همتی مضاعف و عزمی راسخ را به‌منصه ظهور برسانیم. ■

سردبیر